16/12/2019

“Κοσμικά” ή αληθινά Χριστούγεννα, ψεύτικα ή αληθινα

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μάνης

“Πατερική προσέγγιση των Χριστουγέννων” – Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου Γ’

Χριστούγεννα. Ἡμέρα ἱερή καί ἁγία. Ἡμέρα κατ’ ἐξοχήν ἀγάπης καί πνευματικῆς εὐφροσύνης.

Σύμπας ὁ χριστιανικός κόσμος γιορτάζει τήν ἔλευση τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο.

Πρόκειται γιά μέγα μυστήριο, ἀνερμήνευτο μέ τήν ἀνθρώπινη λογική, καθ’ ὅτι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ «ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν», ντύθηκε τήν ἀνθρώπινη φύση, ἔγινε ἄνθρωπος.

Ἀκριβῶς ὅμως ἐπειδή εἶναι τό γεγονός τῶν Χριστουγέννων «μυστήριον κεκρυμένον ἀπό τῶν αἰώνων καί ἀπό τῶν γενεῶν» καί ἀποκαλύπτεται καί

φανερώνεται, οἱ θεοφόροι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μποροῦν κάλλιστα νά ἔλθουν νά μᾶς βοηθήσουν σέ μία προσέγγιση τῆς θεϊκῆς αὐτῆς συγκατάβασης.

Ἕνα πατερικό λοιπόν ἀπάνθισμα ἀξίζει νά παραθέσουμε: Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος (†373), ὁ ὁποῖος θεμελίωσε τήν ὀρθόδοξη τριαδολογία γράφει: «Ὁ Λόγος σάρξ ἐγένετο, ἵνα τόν ἄνθρωπον δεκτικόν θεότητος ποιήσῃ. Αὐτός ἐνηνθρώπησε, ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν».

Σαφής ἐν προκειμένῳ ὁ λόγος τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Κυρίου ὁ ὁποῖος ὁρίζεται ὡς ἡ θέωση τοῦ ἀνθρώπου.

Εἶναι ὁ ὕψιστος καί τελειοτικός προορισμός μας. Τήν ἴδια θέση διατυπώνει καί ὁ φιλόσοφος νοῦς, ὁ Γρηγόριος Νύσσης (†394) ὅταν γράφει: «Ὁ δέ φανερωθείς Λόγος διά τοῦτο κατέμειξεν ἑαυτόν τῇ ἐπικήρῳ (=φθαρτή) τῶν ἀνθρώπων φύσει, ἵνα τῇ τῆς θεότητος κοινωνίᾳ συναποθεωθεῖ τό ἀνθρώπινον».

Δέν μπορεῖ καί ὁ ἕτερος Γρηγόριος, ὁ θεολόγος, ὁ Ναζιανζηνός (†390) νά μή διακηρύξει τήν εὐφροσύνη τῆς καρδίας του γιά τά ἀποτελέσματα τῆς θείας Σάρκωσης τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ καί ἀναφωνεῖ πολύ χαρακτηριστικά: «Κἀγώ βοήσομαι τῆς ἡμέρας τήν δύναμιν. Ὁ ἄσαρκος σαρκοῦται.

Ὁ Λόγος παχύνεται. Ὁ ἀόρατος ὁρᾶται. Ὁ ἀναφής ψηλαφᾶται. Ὁ ἄχρονος ἄρχεται. Ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Υἱός ἀνθρώπου γίνεται, «Ἰησοῦς Χριστός, χθές καί σήμερον ὁ αὐτός καί εἰς τούς αἰῶνας».

Ὁ μυσταγωγικότατος Κύριλλος Ἱεροσολύμων (†387) ὑπογραμμίζει μέ συνοπτικό τρόπο τήν ἄπειρη ἀγαθότητα καί εὐσπλαχνία τοῦ Θεοῦ πρός τόν ἄνθρωπο γράφοντας: «Ἐπήκουσε τῆς δεήσεως τῶν προφητῶν, ὁ Κύριος, ὁ Πατήρ οὐχ ὑπερεῖδεν ἡμῶν τό γένος ἀπολλύμενον.

Ἐξαπέστειλεν τόν Υἱόν Αὐτοῦ, τόν Κύριον οὐρανόθεν ἰατρόν». Ἔπειτα ὁ ἱερός Δαμασκηνός (†750) τονίζει: «Ὁμολογοῦμεν αὐτόν (δηλ. τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν) ἕνα Υἱόν τοῦ Θεοῦ καί μετά τήν ἐνανθρώπησιν καί Υἱόν ἀνθρώπου τόν αὐτόν, ἕνα Χριστόν, ἕνα Κύριον, τόν μόνον μονογενῆ Υἱόν καί Λόγον τοῦ Θεοῦ, Ἰησοῦν, τόν Κύριον ἡμῶν.

Δύο αὐτοῦ τάς γεννήσεις σέβοντες, μίαν τήν ἐκ Πατρός προαιώνιον ὑπέρ αἰτίαν καί λόγον καί χρόνον καί φύσιν καί μίαν τήν ἐπ’ ἐσχάτων δι’ ἡμᾶς καί ὑπέρ ἡμᾶς».

Γι’ αὐτό καί ὁ πρύτανης τῶν ἱεροκηρύκων, ὁ ἱερός Χρυσόστομος (†407) μᾶς προσκαλεῖ στή χαρμόσυνη ἑορτή τῶν Χριστουγέννων μέ αὐτά τά ὑπέροχα λόγια:

«Ἐλᾶτε νά ἑορτάσουμε. Ἐλᾶτε νά πανηγυρίσουμε.
Πράγματι εἶναι παράξενος ὁ τρόπος τῆς ἑορτῆς, ἐπειδὴ εἶναι παράδοξος καί ὁ λόγος τῆς γεννήσεως αὐτοῦ.
Διότι σήμερα λύθηκαν τά μακροχρόνια δεσμά.
Ὁ διάβολος καταντροπιάστηκε. Οἱ δαίμονες δραπέτευσαν.
Ὁ θάνατος καταργήθηκε. Ὁ Παράδεισος ἀνοίχθηκε.
Ἡ κατάρα ἐξαφανίστηκε. Ἡ ἁμαρτία διώχθηκε μακριά.
Ἡ πλάνη ἀπομακρύνθηκε. Ἡ ἀλήθεια ἐπανῆλθε.
Ὁ λόγος τῆς εὐσεβείας σπάρθηκε καί διαδόθηκε παντοῦ.
Ὁ οὐράνιος τρόπος ζωῆς φυτεύτηκε στή γῆ.
Οἱ ἄγγελοι ἐπικοινωνοῦν μέ τούς ἀνθρώπους.
Ὅλα ἔγιναν ἕνα. Γιατί;
Ἐπειδή ὁ Θεός ἦρθε στή γῆ καί ὁ ἄνθρωπος ἀνέβηκε στόν οὐρανό»

Καί ὁ λόγιος ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης (†1809) παραστατικότατα ἀναγγέλλει:

«Ὤ! ἀφήσατέ με νά ὑπάγω κοντά εἰς τήν Φάτνην καί νά εἰπῶ εἰς τόν Ἰησοῦν: τί εἶναι αὐτή ἡ ἄκρα σου συγκατάβασις, γλυκύτατέ μου Ἰησοῦ; Ἐσύ εἶσαι ἐκεῖνος ὁ ἐπιθυμητός Μεσσίας ἀπό ὅλα τά ἔθνη, καί εὐθύς νά γεννηθῇς μέ τοιαῦτα βάσανα; Ναί μοῦ ἀποκρίνεται· τοῦτο ἦτο ἀπ’ ἀρχῆς τό θέλημα τοῦ οὐρανίου Πατρός μου, νά ἀναιρεθῇ ἡ ἡδονή διά τῆς ὀδύνης, καί τοῦτο τό πατρικόν θέλημα ἦλθον νά τελειώσω ἐγώ, εὐθύς ὅπου γεννήθηκα εἰς τόν κόσμον».

Ἄραγε ὁ σύγχρονος ἐκκοσμικευμένος ἄνθρωπος πόσο μπορεῖ νά προσεγγίσει τό βαθύτερο νόημα τῆς ἑορτῆς, τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως; Εἶναι μεῖζον ἐρώτημα. Ἀπό τήν ἀπάντηση ὡστόσο ἐξαρτᾶται ἄν τελικά θά ἑορτάσει «κοσμικά» ἤ χριστιανικά Χριστούγεννα, ψεύτικα ἤ ἀληθινά.